

KWARTALNIK
WYDANIE II/2024
CZĘŚĆ 1

PORADNIK PRAWNY

Powiat Lubelski

WWW.POMOCPRAWNA.OIC.LUBLIN.PL
WWW.OIC.LUBLIN.PL
WWW.POWIAT.LUBLIN.PL

Spis treści

str.03

Kurator sądowy – pion karny

Piotr Kaniowski

str.06

Odpowiedzialność karna za popchnięcie i uszczypięcie

Agnieszka Błaszczak

str. 08

Świadczenie dla poszkodowanego w wypadku drogowym

Magdalena Piech

str. 11

Budowa garażu przy granicy działki

Zofia Ignatiuk-Kuźma

Kurator sądowy – pion karny

Piotr Kaniowski
Radca prawny

Kurator sądowy jest funkcjonariuszem publicznym pełniącym określone zadania o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu. Pracuje na co dzień zarówno tam gdzie mieszkają jego podopieczni, ale też na terenie zakładów karnych, placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz leczniczo - rehabilitacyjnych. W zależności od spraw jakimi się zajmują, kuratorów sądowych można podzielić na kuratorów dla dorosłych - wykonujący orzeczenia w sprawach karnych (zgodnie z art. 2 pkt 6 Kodeksu karnego wykonawczego są organami postępowania wykonawczego), rodzinnych - wykonujący orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich, choćby biorących udział w kontaktach dziecka z rodzicem. Są równocześnie kuratorzy zawodowi i społeczni. Ci ostatni pełnią swoje zadania społecznie.

Zgodnie z obowiązującą Ustawą o kuratorach sądowych kuratorem zawodowym, może zostać ten kto:

- posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
- jest nieskazitelnego charakteru,
- jest zdolny ze względu na stan zdrowia do pełnienia obowiązków kuratora zawodowego,
- ukończył wyższe studia magisterskie z zakresu nauk pedagogiczno-psychologicznych, socjologicznych lub prawnych albo inne wyższe studia magisterskie i studia podyplomowe z zakresu nauk pedagogiczno-psychologicznych, socjologicznych lub prawnych,
- odbył aplikację kuratorską,
- zdał egzamin kuratorski.

W przypadku kuratora społecznego to poza obywatelstwem polskim, nieskazitelnym charakterem i odpowiednim stanie zdrowia, następujące wymagania:

- co najmniej wykształcenie średnie,
- oświadczenie w prowadzeniu działalności resocjalizacyjnej, opiekuńczej lub wychowawczej,
- złożenie informacji z Krajowego Rejestru Karnego, która jego dotyczy.

Kandydat na kuratora społecznego, swoje podanie o powołanie do pełnienia tej funkcji kieruje do właściwego prezesa sądu rejonowego, za pośrednictwem kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej, w którym chce pełnić funkcje. Powinien w nim określić pion, w którym chciałby pełnić funkcje kuratora np. rodzinny - właściwy dla kuratorów rodzinnych i dla nieletnich lub karny - dla kuratorów dla dorosłych. Powołuje go, zawiesza w czynnościach i odwołuje prezes sądu rejonowego na wniosek kierownika zespołu.

Z kolei kandydat na aplikanta kuratorskiego, swoje podanie kieruje do właściwego prezesa sądu okręgowego, za pośrednictwem kuratora okręgowego, w którego okręgu chce pracować, jako kurator zawodowy.

Aplikacja trwa rok. W uzasadnionych wypadkach prezes sądu okręgowego, po zasięgnięciu opinii kuratora okręgowego, może skrócić aplikację kuratorską do 9 miesięcy. Czas trwania aplikacji może zostać także przedłużony na wniosek aplikanta na czas nie dłuższy niż 6 miesięcy jeżeli nie przystąpił do egzaminu lub nie zdał go w pierwszym terminie. W uzasadnionych wypadkach także prezes sądu okręgowego, po zasięgnięciu opinii kuratora okręgowego, może rozwiązać umowę z aplikantem kuratorskim w terminie wcześniejszym, jeżeli przebieg aplikacji wskazuje jego nieprzydatność do kuratorskiej służby sądowej.

Obowiązki kuratorów

Kuratorzy sądowi działają przy sądach rejonowych. Natomiast kurator okręgowy, do którego zadań należy m.in. wykonywanie działań niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania kuratorskiej służby sądowej w okręgu, koordynowanie działalności kuratorów sądowych na terenie swego działania, czy też kontrola i ocena pracy kuratorów sądowych – działa przy sądzie okręgowym.

Kurator zawodowy ma prawo do:

- odwiedzania w godzinach od 7:00 do 22:00 osób objętych postępowaniem w miejscu ich zamieszkania lub pobytu, a także w zakładach zamkniętych,
- żądania okazania przez osobę objętą postępowaniem dokumentu pozwalającego na stwierdzenie jej tożsamości,
- żądania niezbędnych wyjaśnień i informacji od podopiecznych objętych dozorem, nadzorem lub inną formą kontroli zleconej przez sąd,
- przeglądania akt sądowych i sporządzania z nich odpisów w związku z wykonywaniem czynności służbowych oraz dostępu do dokumentacji dotyczącej podopiecznego i innych osób objętych postępowaniem,

- żądania od Policji oraz innych organów lub instytucji państwowych, organów samorządu terytorialnego, stowarzyszeń i organizacji społecznych w zakresie ich działania, a także od osób fizycznych pomocy w wykonywaniu czynności służbowych.

Takie uprawnienia przysługują też kuratorowi społecznemu w związku z wykonywaniem przez niego czynności zleconych przez sąd lub kuratora zawodowego.

Kuratorzy sądowi dla dorosłych zajmują się wykonywaniem orzeczeń sądowych poprzez pełnienie dozorów orzekanych w sprawach z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności, warunkowym przedterminowym zwolnieniem, warunkowym umorzeniem postępowania karnego, orzekane przy karze ograniczenia wolności. Kontrolują realizację obowiązków okresu próby w sprawach warunkowo zawieszonych bez orzeczonego dozoru kuratorskiego, przerwie w odbywaniu kary. Nadzorują i organizują wykonywanie orzeczonej kary ograniczenia wolności i pracy społecznie użytecznej orzekanej w zamian nieściąganej grzywny. Przygotowują skazanego do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Udzielają pomocy z funduszu pomocy postpenitencjarnej. Przeprowadzają wywiady środowiskowe zlecone przez sądy i jednostki penitencjarne, wywiady w postępowaniu przygotowawczym zlecone przez uprawnione podmioty. Kuratorzy sądowi współpracują z organami samorządu terytorialnego, administracją państwową oraz instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami zajmującymi się opieką, pomocą i resocjalizacją w środowisku otwartym. Kuratorzy sądowi wykonują czynności w terenie oraz pełnią stałe dyżury w sądzie zgodnie z ustalonym harmonogramem.

W szczególności:

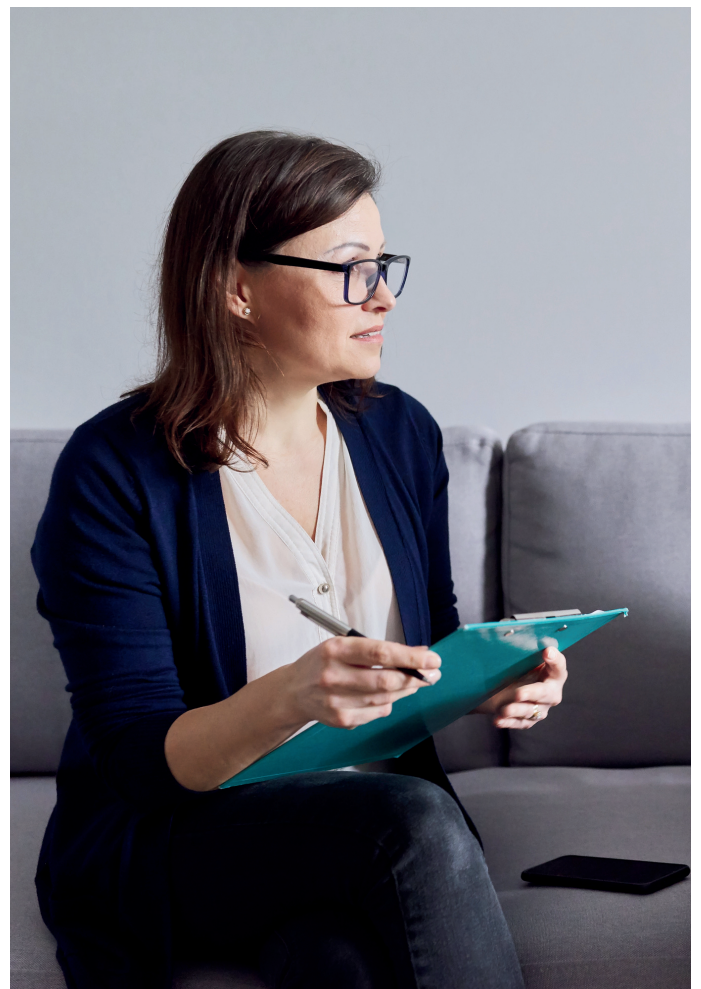
- kontrolują i organizują wykonanie kary ograniczenia wolności oraz pracy społecznie użytecznej, orzeczonej w zamian za karę grzywny,
- kontrolują w okresie próby wykonanie nałożonych na skazanych lub sprawców czynów karalnych tzw. obowiązków probacyjnych, czyli tych związanych z poddaniem próbie, a określonych w art. 72 Kodeksu karnego, jak i zachowanie tych osób,
- nadzorują wykonanie środka karnego,
- udzielają pomocy w ramach Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej osobom zwolnionym z zakładów karnych i aresztów śledczych i ich rodzinom oraz rodzinom osób pozbawionych wolności,
- wykonują czynności związane z organizowaniem i kontrolowaniem wykonywania kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (SDE).

Do obowiązków kuratorów należy m.in:

- sprawowanie dozorów w stosunku do skazanego lub sprawcy,
- kontrolowanie w okresie próby wykonania przez skazanego lub sprawcę nałożonych na niego obowiązków,
- składanie wniosków o zmianę okresu próby w sprawach dotyczących wykonywania postanowienia o warunkowym zwolnieniu,
- składanie wniosków o podjęcie postępowania warunkowo umorzonego, o ustanowienie, rozszerzenie lub zmianę obowiązków w okresie próby, o zwolnienie od wykonania tych obowiązków albo o oddanie pod dozór lub zwolnienie od dozoru, o odroczenie lub o przerwę w wykonaniu kary lub o odwołanie odroczenia lub przerwy w wykonaniu kary, o warunkowe zwolnienie i o odwołanie warunkowego zwolnienia, o zarządzenie wykonania kary, której wykonanie warunkowo zawieszono, oraz o wykonanie kary zastępczej, dotyczących wykonania kary ograniczenia wolności.

- udzielanie pomocy postpenitencjarnej,
- odejmowanie czynności mających na celu przygotowanie skazanego do zwolnienia z zakładu karnego,
- przeprowadzanie na żądanie uprawnionych organów postępowania wykonawczego wywiadów środowiskowych,
- wykonywanie czynności związanych z organizowaniem i kontrolowaniem wykonywania kary ograniczenia wolności.

Sądowy kurator zawodowy może zobowiązać skazanego lub sprawcę oddanego pod dozór lub zobowiązanego do powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania środków odurzających lub substancji psychotropowych do poddania się badaniom na obecność w organizmie alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych, przy użyciu metod niewymagających badania laboratoryjnego, a także badania takie przeprowadzić.

Odpowiedzialność karna za popchnięcie i uszczyknięcie

Agnieszka Błaszczak
Adwokat

W swoim życiu każdy kiedyś z pewnością został uszczyknięty lub doświadczył popchnięcia przez inną osobę. W szczególności uszczyknięcia doświadczają kobiety. Czy zastanawialiście się czy za takie czyny przewidziana jest odpowiedzialność karna? Czy z uwagi na błahość zachowania odpowiedzialność sprawcy jest możliwa? Czy inne zachowania obrażające naszą osobę są karalne (oplucie, spoliczkowanie i złośliwe ochlapanie przez kierującego pojazdem)?

W tym artykule szczegółowo się o tym dowiesz. Znajdziesz tutaj podstawę prawną oraz środki jakie musisz podjąć, aby sprawca poniósł odpowiedzialność karną.

Mam dla Państwa dobrą wiadomość z pozoru za te mało dolegliwe i mało znaczące zachowania sprawca zachowania sprawca może ponieść odpowiedzialność karną. Zachowania jakich dopuszcza się sprawca do przestępstwa prywatnoskargowe, gdzie pokrzywdzony lub jego pełnomocnik adwokat lub radca prawny sporządza prywatny akt oskarżenia. Doskonale wiemy, że kopnięcia czy uszczyknięcia mogą być dolegliwe w skutkach. Pojawiają się siniaki a z czasem mogą być też przyczyną nowotworów, np. skóry.

Uszczyknięcie lub popchnięcie to przestępstwo o jakim mowa w art. 217 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku (Dz.U. z 2024 r. poz. 17) kodeks karny zgodnie z którym kto uderza człowieka lub w inny sposób narusza jego nietykalność, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Artykuł 217 § 3 kodeksu karnego wskazuje, że ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego. Wyżej wskazane przestępstwa to nic innego jak naruszenie nietykalności cielesnej.

Każdy człowiek ma prawo do nietykalności cielesnej – nikt nie może bez naszej zgody oddziaływać na nasze ciało. Czym z punktu widzenia prawa jest naruszenie nietykalności cielesnej. Artykuł 217 kodeksu karnego wskazuje na uderzenie, jednak nietykalność cielesna może być naruszona w inny sposób poprzez: popchnięcie, uszczyknięcie, spoliczkowanie, szarpanie, oplucie, oblanie różnymi płynami, kopnięcie, pociągnięcie za włosy, ochlapanie przez kierującego pojazdem i wiele innych. Naruszający nietykalność u swojej ofiary nie musi u niej wywołać fizycznego bólu. Chodzi tutaj o naruszenie godności osobistej oraz o wywołanie u pokrzywdzonego uczuć wstydu, poniżenia, przestraszenia, wyszydzenia, pohańbienia czy też innej krzywdy.

Jednakże pamiętajmy, że jeżeli popchnięcie wiązałyby się z uszkodzeniem ciała pokrzywdzonego a czas hospitalizacji przekroczyłby 7 dni, wówczas czyn sprawcy jest przestępstwem ściganym z oskarżenia publicznego. Pamiętaj uderzenie w nos jeżeli leci Ci krew (nos nie jest złamany) to niestety ale mamy do czynienia z przestępstwem prywatnoskargowym. Jaka jest różnica? W sprawach publicznoskargowych tu prokuratura i policja zajmują się osobą sprawy. Prokurator (oskarżyciel publiczny) sporządza akt oskarżenia, który wnosi i popiera przed sądem.

W przestępstwach prywatnoskargowych wyjątkowo to pokrzywdzony, który w tym postępowaniu nazywany jest oskarżycielem prywatnym musi wnieść prywatny akt oskarżenia, gdzie opłata sądowa, którą musi ponieść, aby skutecznie wnieść prywatny akt oskarżenia wynosi 300 zł.

Postępowanie w sprawach z oskarżenia prywatnego ustawodawca stypizował (określił) w rozdziale 52 w art. 485 do 499 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 (Dz.U z 2024 r. poz. 37) kodeks postępowania karnego.

Akt oskarżenia musi się składać z takich elementów jak: oznaczenie osoby oskarżonego, określenie zarzucanego mu czynu oraz wskazanie dowodów, na których opiera się oskarżenie. Pamiętaj, że prywatny akt oskarżenia musi zawierać dowody. Sąd będzie przeprowadzał dowody w celu wykazania winy sprawcy. Postępowanie dowodowe to np. zeznania świadków, nagrania, opinie biegłych i inne. To od zgromadzonego materiału dowodowego uzależniona będzie kara dla sprawcy czynu zabronionego. Oskarżony może ustanowić obrońcę, którym jest adwokat lub radca prawny. Pokrzywdzony w toku postępowania karnego może domagać się stosownego orzeczenia obowiązku naprawienia szkody o którym mowa w art. 46 kodeksu karnego.

Zgodnie z art. 488 § 1 kodeksu postępowania karnego policja na żądanie pokrzywdzonego przyjmuje przyjmuje ustną lub pisemną skargę i w razie potrzeby zabezpiecza dowody, po czym przesyła skargę do właściwego sądu. Prywatny akt oskarżenia możesz więc złożyć za pomocą policji.

Pamiętaj, że rozprawę główną w sprawie o czyn z oskarżenia prywatnego poprzedza posiedzenie pojednawcze. Podczas posiedzenia pojednawczego strony wzywane są do pojednania. Niestawiennictwo oskarżyciela prywatnego i jego pełnomocnika na posiedzenie pojednawcze bez usprawiedliwionej przyczyny uważa się za odstąpienie od oskarżenia.

W takim przypadku prowadzący postępowanie musi je umorzyć. Niestawiennictwo oskarżonego (sprawcy zdarzenia) powoduje, że sprawa kierowana jest na rozprawę główną.

Z wniesieniem prywatnego aktu oskarżenia nie powinieneś zwlekać z uwagi na krótki termin przedawnienia. Zgodnie z art. 101 § 2 kodeksu karnego karalność przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego ustaje z upływem roku, gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy przestępstwa, nie później niż z upływem 3 lat od czasu jego popełnienia.

Świadczenie dla poszkodowanego w wypadku drogowym

Magdalena Piech
Radca prawny

Generalnie poszkodowanemu w wypadku drogowym potencjalnie przysługują różne świadczenia (w tym oczywiście z OC sprawcy).

W zależności od konkretnego stanu faktycznego takiemu poszkodowanemu będą mogły przysługiwać kolejno:

- **zadośćuczynienie za doznaną krzywdę** – w uproszczeniu jest to wypłacana jednorazowo kwota pieniężna, która ma stanowić sposób złagodzenia cierpień zarówno fizycznych jak i psychicznych poszkodowanego, w następstwie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia . Przedmiotową kwestię regulują przepisy art. 445 kodeksu cywilnego w związku z art. 444 k.c.

- **odszkodowanie** – instytucja ta obejmuje zwrot wszelkich kosztów związanych z wypadkiem, w szczególności: koszty leczenia, rehabilitacji, opieki nad poszkodowanym, transportu poszkodowanego i jego bliskich, adaptacji mieszkania czy samochodu stosownie do potrzeb poszkodowanego, specjalnego odżywiania poszkodowanego, a także przygotowania go do wykonywania nowego zawodu . Kwestię odszkodowania reguluje przepis art. 444 § 1 k.c.
- **renta z tytułu częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy** – jest to określona kwota wypłacana co miesiąc, w celu wyrównania różnicy w dochodach poszkodowanego przed wypadkiem w stosunku do dochodów uzyskiwanych przez niego po wypadku. Ta kwestię reguluje przepis art. 444 § 2 kodeksu cywilnego.

Zadośćuczynienie jest to świadczenie przyznawane z tytułu doznanej krzywdy tj. szkody niemajątkowej – bólu, cierpienia wynikających z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia. Instytucja zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę obok zwrotu wszystkich wynikłych kosztów będących następstwem uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, przyznania renty czy jednorazowego odszkodowania jest zasadniczym świadczeniem związanym z realizacją obowiązków odszkodowawczych tytułem szkody na osobie. Zwłaszcza w sytuacji tych bardzo tragicznych w skutkach wypadkach, patrząc na jego wymiar ekonomiczny, zadośćuczynienie należy kwalifikować jako podstawowe świadczenie, które rekompensuje powstałą szkodę. Omawiane świadczenie precyzuje art. 445 § 1 k.c. odwołujący się do treści art. 444 § 1 k.c. stanowiąc, iż osobie poszkodowanej, która w wyniku wyrządzonej jej szkody doznała uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia sąd może przyznać odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Zasadniczymi cechami tego świadczenia są:

- jednorazowy charakter (gdyż jest co do zasady wypłacane tylko jeden raz bowiem przy jego określaniu należy uwzględnić w jego wysokości wszystkie elementy krzywdy łącznie z tymi, które mogą ujawnić się w przyszłości);
- pieniężny charakter (świadczenie jest wyrażone i wypłacane w środkach pieniężnych);
- stanowiący sposób złagodzenia cierpień fizycznych i psychicznych poszkodowanego (jego zadaniem jest wyrównanie uszczerbków o charakterze niematerialnym związanym z doznaną krzywdą, która przejawia się rozmiarem kalectwa, oszpeceniem, ograniczeniami ruchowymi, ograniczeniami w możliwości wykonywania czynności życia codziennego, długotrwałością cierpień, leczenia, rehabilitacji (odnosi się np. do bolesności zabiegów, dokonywanych operacji, leczenia sanatoryjnego, okresu dochodzenia do względnej sprawności, przywrócenia funkcji organizmu etc.), poczuciem bezradności życiowej, ograniczeniem widoków i możliwości poszkodowanego w przyszłości (dotyczy np. niemożności podjęcia pracy, zawarcia związku małżeńskiego, posiadania dzieci, wykonywania wyuczonego zawodu, uprawiania sportu, aktywnego korzystania z życia i rozrywek);
- osobisty charakter (oznacza, iż przynależy tylko do poszkodowanego. Jednak należy mieć na uwadze, iż prawo do zadośćuczynienia przechodzi na spadkobierców poszkodowanego, ale tylko wtedy, gdy roszczenie o nie zostało uznane na piśmie przez ubezpieczyciela lub gdy powództwo o nie zastało wytoczone jeszcze za życia poszkodowanego);
- fakultatywny charakter (czyli uznaniowy, gdyż to sąd orzekając podczas postępowania sądowego przyznaje zadośćuczynienie i określa jego wysokość)

Odszkodowanie – zbiór kosztów, których zwrotu może domagać się poszkodowany w wypadku jest bardzo obszerny, dlatego iż są to wszelkiego rodzaju koszty pozostające w związku z wypadkiem – na co wskazuje dyspozycja przepisu art. 444 § 1 k.c. mówiąca o „wszelkich kosztach wynikłych w związku z uszkodzeniem ciała lub wywołaniem rozstroju zdrowia”.

Wskazując na powyższe mogą to być:

1. koszty związane z leczeniem i rehabilitacją poszkodowanego w szczególności, koszty leków, preparatów, maści, których stosowanie ma na celu przywrócenie sprawności poszkodowanego oraz zmniejszenia dolegliwości powypadkowych,
2. Koszty zakupu sprzętów ortopedycznych, sprzętów rehabilitacyjnych np. okularów, aparatów słuchowych, wózków inwalidzkich, protez, kul, usztywniaczy, gorsetów, specjalnych łóżek dla niepełnosprawnych,
3. Koszty związane z wizytami w placówkach służby zdrowia, konsultacji u specjalistów, koszty zabiegów rehabilitacyjnych mających na celu przywrócenie sprawności i zmniejszenie dolegliwości powypadkowych;
4. Koszty związane z odżywianiem poszkodowanego, odżywianiem dietetycznym w okresie leczenia i rehabilitacji mające na celu przyśpieszenie lub polepszenie procesu przywrócenia organizmu poszkodowanego do zdrowia.
5. Koszty opieki nad poszkodowanym takie jak: sprawowanie opieki przez osoby trzecie w okresie leczenia i rehabilitacji, opieki medycznej – lekarskiej i pielęgniarskiej.
6. Koszty transportu poszkodowanego i jego bliskich takie jak dojazdy na wizyty lekarskie, konsultacje i zbiegi rehabilitacyjne, przewóz do szpitala, do domu czy inne uzasadnione potrzebami poszkodowanego miejsca.
7. Koszty adaptacji mieszkania/samochodu stosownie do potrzeb poszkodowanego, koszty przystosowania pomieszczeń do indywidualnych powypadkowych potrzeb poszkodowanego tj. przerobienie łazienki, toalety

W tym miejscu należy wskazać, iż w sytuacji omawiania zwrotu kosztów związanych z wypadkiem, zgodnie z art. 446 § 1 k.c., jeżeli poszkodowany po wypadku zmarł zwrotu kosztów leczenia i pogrzebu może domagać się osoba, która je poniosła.

Renta z tytułu częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy. Podstawy prawne żądania renty określa przepis art. 444 § 2 kodeksu cywilnego, zgodnie z którym poszkodowany może żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty, jeśli:

- utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo,
- zmniejszyły się jego widoki powodzenia na przyszłość lub
- zwiększyły się jego potrzeby.

Aby poszkodowany uzyskał rentę wystarczy, że wystąpi chociaż jedna z powyższych okoliczności. Wyżej wspomniany przepis wskazuje 3 przypadki, w których dochodzenie renty jest możliwe – pierwszy dotyczy możliwości dochodzenia tzw. renty uzupełniającej (wyrównawczej) tzn. takiej, która ma kompensować utratę zdolności do zarobkowania, drugi podobny w swym charakterze dotyczy sytuacji zmniejszenia widoków na przyszłość, która może się wyrażać w uszczerbku majątkowym polegającym na utracie korzyści majątkowych jakie poszkodowany mógłby osiągać dzięki swoim indywidualnym cechom (talentowi, ponad przeciętnemu uzdolnieniu, specjalistycznemu i dobremu wykształceniu, wysokim kwalifikacjom) oraz trzeci dotyczy możliwości dochodzenia tzw. renty na zwiększone potrzeby, która ma miejsce, gdy istnieje konieczność prowadzenia stałego leczenia, wykonania zabiegów, przeprowadzenie kuracji, sprawowania opieki ze strony osób trzecich, czyli ujawnia się konieczność ponoszenia stale zwiększonych wydatków na odpowiednie leczenie i rehabilitację dla osiągnięcia poprawy lub zapobieżenia pogorszeniu się stanu poszkodowanego.

Należy pamiętać, iż odrębną kwestią jest możliwość dochodzenia renty alimentacyjnej, która na podstawie przepisu art. 446 § 2 kodeksu cywilnego przysługuje osobom najbliższym zmarłego na skutek wypadku, względem których ciążył na nim ustawowy obowiązek alimentacyjny (przede wszystkim chodzi tutaj o dzieci, wychowanków zmarłego, jego małżonka, a także w niektórych wypadkach jego rodziców i rodzeństwo) oraz osobom, którym ten stale i dobrowolnie dostarczał środków utrzymania i z okoliczności sprawy wynika, że wymagają tego zasady współżycia społecznego.

Budowa garażu przy granicy działki

Justyna Łataś-Dęga
Radca prawny

Często zdarza się, że z uwagi na wielkość działki oraz warunki jej usytuowania, zastanawiamy się czy jest możliwe posadowienie garażu w granicy działki.

W niniejszym artykule postaram się odpowiedzieć na to pytanie.

Na wstępie należy wyjaśnić, że pojęcie budowa w granicy nie oznacza, że budynek garażu będzie znajdował się na działce sąsiedniej (nawet okap dachu). Sformułowanie to należy rozumieć w ten sposób, że krawędź budynku styka się z granicą sąsiedniej działki ale żaden jego fragment nie znajduje się na działce sąsiada.

Wprawdzie istnieje jeszcze możliwość wybudowania garażu w granicy działki w taki sposób, że granica przebiegnie przez środek ściany garażu wtedy zgoda sąsiada jest niezbędna ponieważ fragment budynku będzie znajdował się na jego działce.

Nie polecam takiego rozwiązania z uwagi na potencjalne spory dot. własności nieruchomości, które mogą powstać w przyszłości.

Kiedy możliwe jest posadowienie garażu bezpośrednio przy granicy działki i czy trzeba mieć zezwolenie sąsiada?

Kwestie te są uregulowane w rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz ustawie Prawo budowlane.

Przepisy pozwalają na budowę garażu w granicy działki w kilku szczególnych przypadkach. Co istotne – nie ma zupełnie znaczenia to, jaką konstrukcję ma garaż (czy jest to garaż drewniany, murowany, czy popularny blaszak) ani w jaki sposób jest powiązany z gruntem (czy są to typowe ławy fundamentowe, płyta, czy słupki). Przepisy są jednakowe dla wszystkich rodzajów konstrukcji.

Aby możliwa była budowa/posadowienie garażu bezpośrednio przy granicy działki bez zgody sąsiada musi zostać spełniony jeden z poniższych warunków:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pozwala na budowę w granicy – co ważne, plan musi wyraźnie wskazywać, że budowa przy granicy jest możliwa, nie wystarczy brak zapisu zakazującego takiej budowy. Z tego przepisu nie możesz zatem skorzystać, gdy na danym obszarze nie obowiązuje plan miejscowy;
- garaż będzie przylegał do ściany budynku istniejącego na sąsiedniej działce – jeśli więc sąsiad ma postawiony budynek w granicy, można „dokleić” do niego swój garaż;
- działka, na której ma stanąć garaż, ma szerokość 16 m lub mniej i budujesz garaż w zabudowie jednorodzinnej lub zagrodowej;
- w zabudowie jednorodzinnej lub zagrodowej budujesz garaż o długości do 6,5 m i wysokości do 3 m.

Powyższe przepisy obowiązują, gdy sąsiednia działka nie jest działką drogową, tylko np. rolną lub budowlaną. Natomiast jeśli sąsiednia działka jest działką drogową, musisz spełnić wymagania innych przepisów – m.in. ustawy o drogach publicznych i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przepisy te określają różne odległości budynków od dróg i w pewnych przypadkach pozwalają na zbliżenie budynku do drogi, ale raczej ciężko będzie wybudować garaż w granicy działki drogowej.

Okna i drzwi w garażu na granicy

Przepisy zabraniają umieszczania w ścianie garażu od strony sąsiedniej działki jakichkolwiek okien i drzwi. W przypadku gdy w ścianie tej mają zostać umieszczone okna lub drzwi, należy dosunąć garaż od granicy o minimum 4 metry.

Zabezpieczenie przeciwpożarowe

Dodatkowym obowiązkiem jakie musi spełniać garaż zlokalizowany przy granicy działki, jest posiadanie ściany oddzielenia przeciwpożarowego.

Zgodnie z przepisami prawa budowlanego taka ściana powinna mieć:

- odpowiednią odporność na ogień,
- lico wystające na 30 cm.
-

Zamiast powyższego rozwiązania na ścianach poprzecznych zastosować pas z materiału niepalnego o minimalnej szerokości 2 m, mający określoną w przepisach odporność ogniową.

Zagadnienia związane ze ścianami oddzielania przeciwpożarowego nie są łatwe i trudno je zrozumieć, dlatego warto zwrócić się o pomoc do architekta. Jego obecność może być niezbędna, gdy okaże się, że realizacji inwestycji potrzebne będzie pozwolenie na budowę.

Budowa garażu w granicy – zgłoszenie czy pozwolenie na budowę

Zgodnie z prawem budowlanym garaż (oraz budynki gospodarcze, wiaty, przydomowe ganki i oranżerie) o powierzchni do 35 m² można postawić na zgłoszenie, jeśli liczba takich obiektów nie przekracza 2 na każde 500 m² działki. Jeśli garaż zostanie wybudowany w granicy działki, to sąsiednia działka znajduje się w obszarze jego negatywnego oddziaływania. Czyli sąsiad nie może dowolnie zagospodarować własnej działki. Niestety wiele urzędów powołuje się na ten przepis i wydaje odmowną decyzję – wymagają pozwolenia na budowę a nie zgłoszenia.

Wyjątek stanowi sytuacja, gdy na sąsiedniej działce znajduje się garaż w granicy. Wtedy wystarczy tylko „dokleić” nowy.

Oprócz wyżej wymienionych przepisów są jeszcze takie, które w przypadku zgłoszenia budowy pozwalają urzędowi nałożyć na inwestora obowiązek uzyskania pozwolenia na budowę, jeśli budowa może wprowadzić lub zwiększyć ograniczenia lub uciążliwości dla terenów sąsiednich. Tak się dzieje, gdy na przykład chcesz wybudować garaż bezpośrednio przy granicy działki, która jest budowlana i niezabudowana. Takie usytuowanie garażu sprawi, że sąsiad będzie miał ograniczone możliwości zabudowy swojej działki. Dlatego istnieje niewielka szansa, że uda się wybudować garaż przy granicy na zgłoszenie. W większość przypadków będzie istniała konieczność uprzedniego uzyskania pozwolenia na budowę, nawet jeśli chcesz wybudować garaż o powierzchni mniejszej niż 35 m² i spełnione zostały pozostałe wymagania przepisu pozwalające na budowę na zgłoszenie.

SKORZYSTAJ Z BEZPŁATNYCH PORAD PRAWNYCH

WWW.POMOCPRAWNA.OIC.LUBLIN.PL

WWW.OIC.LUBLIN.PL

WWW.POWIAT.LUBLIN.PL

